

Skolinspektionens yttrande över Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23)

Regeringskansliets diarienummer: A2026/00510

Utredningens förslag om tolkavgift

Skolinspektionen bedömer att myndighetens verksamhet och skolsektorn i mycket liten utsträckning kommer att beröras av förslaget om tolkavgift. Bedömningen görs dels med tanke på förslagets räckvidd, dvs att det handlar om ärendehandläggning vad gäller ärenden som rör en enskild, dels med tanke på de undantag som utredningen föreslår.

Yttrandet är avgränsat till de av utredningens förslag som vi bedömer har tydlig bäring på skolsektorn och myndighetens verksamhet.

Kapitel 12 När ska tolkavgift inte tas ut?

Vi tillstyrker följande delar i utredningens förslagsruta i inledningen av kapitel 12, s. 313–314:

- En myndighet ska inte ta ut en tolkavgift om ärendet direkt rör barn (avsnitt 12.3).
- En myndighet ska inte ta ut en tolkavgift om ärendet rör en utbildning som enligt skollagen ska vara avgiftsfri (avsnitt 12.6).

Skolinspektionen delar utredningens bedömningar om att det finns skäl till en rad undantag, mot bakgrund av bland annat barnkonventionen och skollagens bestämmelser om avgiftsfria utbildningar. Vi delar utredningens bedömning om att bland annat ärenden som direkt rör barn eller utbildning som enligt skollagen ska vara avgiftsfri bör ingå i de delar som undantas från tolkavgift.

Dessa två nämnda undantag är breda och kommer, enligt vår bedömning, i praktiken göra det osannolikt att den föreslagna lagen om tolkavgift blir aktuell att tillämpa inom Skolinspektionens ansvarsområde. Vi bedömer vidare att dessa två breda undantag i praktiken kommer att täcka in situationer som även vissa andra undantag riktar in sig på, som exempelvis de föreslagna undantagen när minoritetsspråk eller nordiska språk används. Mot bakgrund av detta avstår vi från att ta ställning till andra föreslagna undantag.

16.2.3 Information om rätten till sfi

Skolinspektionen tillstyrker förslaget. Om tolkavgift införs ser vi det som rimligt att information om detta ges bland annat inom ramen för kommuners insatser för att nå dem som har rätt till sfi.

Utredningens förslag om förbud mot barntolkning

Skolinspektionen tillstyrker förslaget. Vi delar utredningens bedömningar om att barntolkning kan innebära negativa konsekvenser för barnet, att underlag för myndigheters beslut kan bli bristfälliga och att barntolkning kan stå i strid med principen om barnets bästa.

I ärendets slutliga handläggning har jurist Ida Gelin deltagit.

2026-09-01

X Torun Rudin

Stabschef

Signerat av: Torun Rudin

2026-09-01

X Anne-Marie Lindström

Föredragande, utredare

Signerat av: Anne-Marie Lindström